

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דרף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת חולין

דפים קלה - קמב, פרשת פסח תשע"ט

דרך ישרה תמצית הדרף

פרק י"א - ראשית הגז

דרף קלה

*היכן נוהג וההקדש. *דיני שותפות.

ראשית הגז נוהג אף בחו"ל ושלא בפני הבית בחולין ולא במוקדשין ברחילות ובמרובה, ומייתי דמוקדשין נתמעטו שנאמר צאנך למעט צאן הקדש, ומפרשינן באיזה הקדש איירי 1. קדשי מזבח, קשיא שאסורים בגיזה שנאמר ולא תגזו בכור שורך. 2. קדשי בדק הבית שאסורים בגיזה ועבודה מדרבנן וקמ"ל שאם גזו יתחייב לפדות ולתת ראשית הגז, ודחי למ"ד קדשי בדק הבית צריכים העמדה והערכה. 3. מקדיש בהמתו לבדק הבית חוץ מגיזותיה וכחש הבשר שמחמת הגיזה, ולא שייך בקדשי מזבח כיון שאם מקדיש דבר שהנשמה תלויה בו פשטה קדושה בכלה. 4. במקדיש גיזה עצמה במחובר קמ"ל שלא צריך לגזוז לפדות ולתת, שנאמר גז צאנך תתן לו וזהו מי שמחוסר גיזה ונתינה למעט מי שמחוסר אף פדייה.

דיני שותפות 1. ראשית הגז של בהמת שותפין רבי אילעאי פוטר שנאמר צאנך ורבנן מחייבי וצאנך אתי למעט שותפות עם הגוי, ורבי אילעאי יליף שותפות גוי מתרומה או ג"כ מצאנך, ולרבנן א"א ללמוד מתרומה כיון שראשית הפסיק הענין או דסברי שותפות עם עכו"ם חייבת בתרומה. 2. בתרומה להו"א אף רבי אילעאי מודה ששותפין חייבין שנאמר תרומותיכם ודגנך אתי למעט שותפות גוי, ולמסקנא רבי אילעאי פוטר. 3. איכא בחלת שותפין שנאמר עריסותיכם או בגז"ש ראשית מתרומה וקרא אתי לשיעור עיסה. 4. פאה חייבין שנאמר ובקוצרכם, וקרא שדך למעט שותפות עם גוי. 5. בכורות חייבים שנאמר בקרכם וצאנכם ולאידך קאי על כל ישראל, ורבי אילעאי פוטר שנאמר בקרך וצאנך ולאידך אתי למעט שותפות גוי. 6. מזוזה חייבים שנאמר למען ירבו ימיכם, וביתך אתי לדרך ביאתך מן הימין. 7. מעשר חייבים שנאמר מעשרותיכם, ומעשר דגנך למעט שותפות גוי. 8. מתנות להו"א שותפין חייבין שנאמר מאת זובחי הזבח או ילפינן מתרומה וקרא אתי לומר שהדין עם הטבח, ולמסקנא פטורים דיליף גז"ש מראשית הגז ותרומה. 9. ביכורים חייבין שנאמר בארצכם, וארצך למעט חו"ל. 10. ציצית חייבים שנאמר על כנפי בגדיהם, וכסותך למעט טלית שאולה. 11. מעקה נאמר כי יפול הנופל ממנו, וקרא לגגך למעט ביכ"ו.

דרף קלו

*ראשית הגז ותרומה. *פטור טריפה.

רבי אילעאי סובר שראשית הגז נוהג רק בארץ דיליף גז"ש נתנה מתרומה, ומקשינן דה"נ נילף ראשית הגז מתרומה לגבי עוד דברים 1. יעשה טבל, ודחי שנאמר ראשית גז צאנך דחל רק משהופרש. 2. יתחייב מיתה וחומש, ודחי שנאמר בתרומה ומתו בו ויסף עליו למעט אחרים. 3. אחרי התרומה יש מעשר ראשון ושני, ודחי שנאמר כאן ראשית. 4. מצאנו מחי האם ניתן לתת מן החדש על הישן בראשית הגז, ורבי אילעאי הוא המ"ד שאוסר דיליף מתרומה. 5. בתרומה הגדל בפטור כדאמרין הלוקח מגוי שדה בסוריא אחר שהביאה שליש

חכמים פוטרים ובראשית הגז הלוקח צאנו של גוי לגיזותיו חייב, זה דלא כרבי אילעאי. 6. אין לתרום ממין על שאינו מינו כגון מתאנים שחורות על לבנות וה"נ לרבי אילעאי, והא דאמרין שאם מכר אחד משני מינים כגון שחופות ולבנות או זכרים ונקיבות כ"א נותן לעצמו זהו רק משום עיצה טובה ודלא כרבי אילעאי. 7. בעינן ראשית ששיריה ניכרין, ולכן לר"א אם אמר כל גיזי ראשית לא אמר כלום. והאידינא נהוג עלמא דפסקין כותלתא סבי, כרבי אילעאי שבראשית הגז נוהג רק בא"י, כר"י בתורה שד"ת אינם מקבלים טומאה ובעל קרי לא צריך לטבול, וכרבי יאשיה בכלאים שמחייב רק על זריעת חטה שעורה וחרצן במפולת יד.

ר"ש פוטר טריפה מראשית הגז, ומייתי מנין 1. להו"א בגז"ש נתינה ממתנות, ודחי ה"נ נילף מתרומה ולא ינהג בחו"ל. 2. למסקנא בגז"ש צאן ממעשר שנאמר בו כל אשר יעבור תחת השבט פרט לטריפה שאינה עוברת, וליכא למילף מבכור כיון דראשית הגז ומעשר שוין לגבי זכרים טמאין במרובין מרחם אדם פשוט ולפני הדיבור, ואף דדומה לבכור ותרוייהו יתום שלקחו בשותפות נתנו בפני כהן בקדושה ומכירה מיהו פשוט מפשוט עדיף.

דף קלז-קלח

*סוג הגיזה המחוייבת. *כמות החיוב והנתינה. *זמן החיוב והבעלות.

סוג הגיזה המחוייבת 1. רק ברחלים, להו"א בגז"ש גיזה וקשיא מילף מבכור ונחייב אף נוצה של עיזים, ולמסקנא דבעינן דבר הראוי לשירות שנאמר לעמוד לשרת. 2. כבשים שצמרן קשה פטורים מראשית הגז, שנאמר ומגז כבשי יתחמם. 3. פליגי בחיוב השוטר את הרחלים, והמ"ד שפוטר הוא רבי יוסי דאשכחן דדייק לישנא דקרא גבי לקט קיטוף, ואמרין דר"י מודה במידי דאורחיה.

כמות החיוב והנתינה ומנין 1. מספר הצאן, לב"ש שתיים דאשכחן שנאמר ושתי צאן, לב"ה חמשה שנאמר חמש צאן עשויות וזהו להו"א שעושות שתי מצוות ולמסקנא שמעשות את בעליהן שיקיים מצוה, ור"ש קאמר מפי שמועה ארבע שנאמר ארבע צאן תחת השם. 2. כמות הגיזות, לר"ד בן הרכניס שכל אחת עושה מנה ופרס ולחכמים כל שהן וזהו לרב מנה ופרס שהם ט"ז וחצי סלעים ומכל אחת ז' וחצי, לשמואל ששים סלעים, לר"י שש סלעים ולר"א כל שהן כפשוטו. 3. כמות הנתינה משקל חמש סלעים, ולרב ושמואל אחד מששים כדין תרומה ופאה אך כאשר נותן לכמה כהנים יש לתת לכ"א חמש סלעים. 4. השיעור חמש סלעים, שנאמר תתן לו דבעי כדי נתינה ולעמוד לשרת דהיינו לעשות בגד הראוי לשירות דזהו אבנט, ואין לומר מעיל משום דתפסת מרובה, ולא כיפה של צמר לציץ כיון שזהו בגד ששייך רק בכה"ג.

זמן החיוב לתת והבעלות 1. אם לא הספיק לתת עד שצבעו פטור, ואם רק לבנו חייב. 2. הלוקח גז צאנו של גוי פטור, ומשמע שאם קנה מהגוי את צאנו לגיזותיו חייב. 3. גזז ומכר ר"ח מחייב כיון שגזז כשיעור ור"י פוטר כיון דליכא צאנך בזמן שנתמלא השיעור, ומייתי דמשמע שהקונה צאנו של גוי לגיזותיו חייב ש"מ דאזלינן בתר שעת הגיזה ולא בתר המילוי, ולר"נ מוקמינן שהקנה לו את גוף הצאן עד להשלמת כל הגיזה. 4. הלוקח גז צאנו של חברו, אם לא שייר הלוקח חייב ואם שייר המוכר חייב ואתי להו"א כר"י דהמוכר קלחי אילן בתוך שדהו אם הבעלים שייר הוא נותן פאה לכל ודחי דהתם מחוייב מהתחלת השדה שנאמר ובקוצרכם משא"כ בגיזה, ולמסקנא כדאמרין שהמוכר מעי בהמה במשקל הלוקח מנכה מהדמים את מחיר המתנות ש"מ שלא מוכר את המתנות. 5. מכר שחופות ושייר לבנות או זכרים ושייר נקיבות ר"א נותן לעצמו.

הדרן עלך פרק י"א דחולין!

פרק י"ב- שילוח הקן

דף קלט

*הפירוט היכן נוהג. *האופן במוקדשין. *חיוב אחריות. *מקום הקן והדרשות.

המשנה פירטה שנוהג בארץ ובחו"ל בפני הבית ושלא בפני הבית ובחולין והאם נוהג במוקדשין בתחילת הפרקים לגבי: כסוי הדם, אותו ואת בנו, גיד הנשה, זרוע לחיים וקיבה, ראשית הגז, ושילוח הקן. ומפרשין מפני מה נצרך 1. בארץ ובחו"ל בכלהו שלא לצורך מלבד ראשית הגז דזהו לאפוקי מרבי אילעאי האומר שנוהג רק בארץ. 2. בפני הבית ושלא בפני הבית בכלהו מיותר מלבד באותו ואת בנו שנכתב לגבי קדשים והו"א שנוהג רק בזמן הבית. 3. בחולין ובמוקדשין בכלהו לצורך מלבד גיד הנשה דפשיטא שלא יפקע איסור גיד מחמת ההקדש, אלא אידי דתנא לצורך תנא נמי שלא לצורך.

שילוח הקן אינו נוהג במוקדשין שנאמר שלח תשלח את האם ובמוקדשין צריך להביאו ליד גזבר, ולכן ה"נ עוף

טהור שהרג את הנפש ולא נגמר דינו פטור משילוח. ומפרשין מה האופן במוקדשין 1. הקדיש קן בתוך ביתו, פטור משלוח דהוי מזומן. 2. קן בעלמא א"א להקדישו כיון שאינו ברשותו. 3. הגביה את האפרוחים והקדישם והחזירן, אף בחולין פטור מלשלח. 4. הגביה את האם הקדישה והחזירה, חייב בשילוח כיון שהתחייב מעיקרא וכמו שהשוחט חיה ואח"כ הקדישה חייב בכסוי הדם. 5. למסקנא לרב בקדושת הגוף שהקדיש פירות שובכו ומרדו ולאידך כיון שמעמיד אפילו בקדשי בדק הבית. 6. לשמואל במקדיש תרנגולתו לבדק הבית ומרדה וקסבר דהיא בבי גזא דרחמנא, ולאידך קדושת דמים פוקעת כאשר מורדת משא"כ קדושת הגוף.

השמועות בחיוב אחריות 1. האומר מנה זה לבדק הבית ונגנבו לרבי יוחנן חייב באחריותן עד שיבאו ליד גזבר ולר"ל נחשב היכא דאיתיה שנמצא בי גזא דרחמנא, ומקשינן דאמרו איפכא לגבי מוקדשין בשילוח הקן, ואמרינן דר"ל קסבר שפקעה קדושתה לפני ששמע מר"י רביה, ור"י מחייב באחריות באומר הרי עלי ופוטר כשאומר הרי זו. 2. ר"ל פוטר מאחריות אף באומר הרי זו, והא דאמרינן מה בין נדר לנדבה דמחויב באחריותה זהו רק בקדשי מזבח כיון דמחוסר הקרבה. 3. האומר בית זה עלי קרבן ונפל חייב באחריותו, זה בגלל שכבר איננו בעולם. 4. הכל מודים בערכין, להו"א שאף באומר עלי אינו חייב באחריות כיון שא"א לומר בלא עלי ודחינן שיאמר הריני בערך פלוני וכן מדרשת הפסוק ונתן את הערכך, ולמסקנא לכו"ע אף שלא אמר עלי מחויב עד שיבא לידי הגזבר.

מקום הקן ודרשות הפסוקים 1. כי יקרא, שלא צריך לחזור אחר קן. 2. צפור, למעט טמאה וכדלקמן. 3. לפניך להו"א ברשות היחיד ולמסקנא לרבות שהיו לפניך ומרדו שצריך לשלח. 4. בדרך, להו"א לרה"ר או למקום שאין קינו בידך ולמעט קננו בבית ויוני הרדסאות, ולמסקנא לומר שהמוצא קן בים חייב שנאמר הנותן בים דרך, אבל המוצא קן בשמים פטור כיון שנקרא רק דרך נשר ולא דרך סתמא. 5. בכל עץ או על הארץ לרבות אילנות ובורות. 6. פפנאי שאלו מצא קן בראשו של אדם מהו ופשטינן שחייב בשילוח שנאמר ואדמה על ראשו, וכן שאלו היכן נרמזו בתורה שנות משה ושמות המן אסתר ומרדכי.

דף קמ"ג

***צפור זהו טהור. *צפורים טהורות במצורע. *סוגי העופות המחוייבים. *מצב האב והבנים.**

עוף טמא פטור מלשלח שנאמר צפור וזהו רק טהור, והשמועות 1. הפסוקים שנאמר בהם צפור כנף, מפרשין דצפור היינו טהור וכנף זהו עוף טמא וחגבים. 2. בחלום נבוכדנצר נאמר צפרי שמיא, ודחי דלא נקראו צפור סתמא. 3. כל צפור טהורה תאכלו, אתי למעט אסורה והיינו להו"א טריפה ולמסקנא צפור שחוטה של מצורע ולעבור עליו בעשה ול"ת. 4. במצורע נאמר שיקח שתי צפורים חיות זהו שראשי איברים שלהם חיים למעט מחוסר אבר, וטהורות למעוטי כדלקמן.

נאמר במצורע שתי צפורים חיות טהורות ומפרשין חיות ונכתב צפרים אמאי איצטריך למימר טהורות 1. למעוטי טריפות, וקשיא למ"ד טריפה אינה חיה אתיא מחיות ולכו"ע נפקא דמכשיר שבחוץ דינו כמכפר. 2. צפורי עיר הנדחת לשחיטה. 3. שהצפור שיש לשלחה לא ישחט עליה עוד צפור לטהר מצורע אחר ולשלחה עבור שניהם. 4. חליפי ע"ז שנאמר והיית חרם כמוהו. 5. עוף שהרג את הנפש ואיירי קודם גמר דין ורוצה לשחטו.

סוגי העופות שחייב בשילוח 1. עוף טהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור, שנאמר ולא לכלביך. 2. אם טריפה חייב בשילוח ואפרוחים טריפות פטור דבעינן לך ולא לכלביך. 3. בעי בהושיט ידו לקן ושחט מיעוט סימנים, האם פטור משילוח כיון שאם ישאיר כך יהיו טריפה או חיות ובידו לגמור את השחיטה כדין חייב וקרינן תקח לך, ועלתה בתיקו. 4. בעי בדין חציצה בין האם לביצים ע"י: מטלית, כנפים, ביצים מוזרות, שני סדרי ביצים, זכר ע"ג ביצים ונקיבה ע"ג זכר, ועלו בתיקו. 5. יונה ע"ג ביצי תסיל דתרוייהו טהורים, ואין לדיק דחייב מטהבור על ביצי טמא שפטור דדלמא חייב רק בקורא נקיבה שדרכו בכך. 6. קורא זכר ר"א מחייב בגז"ש דגירה וחכמים פוטרים, ואמרינן דלכו"ע קורא נקיבה חייב וזכר דעלמא פטור.

מצב האם והבנים 1. כאשר האם מעופפת אם כנפיה נוגעות בקן חייב לשלח שנאמר רובצת יושבת. 2. יושבת בין שני רובדי אילן מעל הקן, רואים כל שאם תשמט נופלת עליהם חייב לשלח, והיינו דאמרינן על גביהן חייב לשלח, וכנפיה נוגעות בקן זהו דווקא בנמצאת מן הצד. 3. אם יש רק ביצה אחת או אפרוח אחד חייב לשלוח שנאמר קן מכל מקום. 4. פטור באפרוחים מפריחים כיון שאינם דומיא דביצים שצריכים לאמן, וביצים מוזרות דאינם בני קיימא דאפרוחים. ואין להפוך ולחייב בהם ולפטור ביצה אחת, מזה שהתורה פירטה ולא אמרה רובצת עליהם. 5. שלחה וחזרה אפילו כמה פעמים חייב שנאמר שלח תשלח ופרשין שלח אפילו מאה פעמים ותשלח אפילו לדבר מצוה של ציפורי מצורע. 6. אסור לקחת את האם ולשלוח את הבנים, שנאמר שלח תשלח את האם. 7. נטל את הבנים והחזירם ואח"כ חזרה האם פטור מלשלח כיון דהוי מזומן.

דף קמ"ג - קמ"ד

*חייב מצורע לשלח. *טעמא דר"י דלוקה. *דיני השילוח. *שכר מצווה לעוה"ב.

מצורע הנצרך לצפורים למצות שילוח חייב לשלח את האם שנאמר תשלח, וקשיא דא"צ קרא כיון דאין עשה דנחה ל"ת ועשה, ומתצינן 1. להו"א אם כבר עבר על הלאו ולקח את האם דהוי רק עשה ועשה, וקשיא למ"ד בטלו ולא בטלו הסובר שעובר על הלאו רק אם שחט את האם וכן לר"י שסובר שלח מעיקרא דליכא אפילו עשה. 2. למסקנא אם נטל ע"מ לשלח דאיכא רק עשה, ואיצטריך קרא דאל"כ נימא עשה של מצורע ידחה לעשה של שילוח הקן כיון שגדול השלום שבין איש לאשתו ומצורע אסור בתשה"מ.

הנוטל אם על הבנים לחכמים משלח ואינו לוקה כיון דהוי לאו שניתק לעשה ולר"י לוקה ולא משלח, ובעי האם טעמיה דר"י משום דקסבר לוקין על לאו שניתק לעשה או דווקא הכא לוקה דשלח משמע מעיקרא. והשמועות 1. לר"י גנב וגזלן לוקין אף דהוה לאו הניתק לעשה, ודחי דלמא ברייתא משבשתא היא. 2. לר"י לוקה על לא חשוב דשכחה ולא תכלה דפאה, ודחי דלמא תעזוב משמע מעיקרא. 3. ר"י דאמר דבפסח נאמר ל"ת לא תותירו ואח"כ עשה לשרוף כדי לומר שאין לוקין עליו ש"מ דבעלמא קסבר לא לוקין. 4. לר"י לוקה ואינו משלח ש"מ דשלח מעיקרא דאל"כ היה לוקה ומשלח, ודחי דלמא דקאמר שלא נפטר בשלוח בלבד אלא גם לוקה.

דיני השילוח 1. משלחה עד שתצא מתחת ידו, ומשלחה ברגליה שנאמר משלחי רגל השור והחמור או באגפיה. 2. המקרה באדם שקצץ את כנפיה ושלחה אח"כ תפשה ורב יהודה הלקה וא"ל שישהה אותה עד שיגדלו כנפיה וישלחנה, והטעם דקסבר כר"י או מכת מרדות מדרבנן. 3. יוני שובך ויוני עליה חייבות בשילוח ואסורות משום גזל מפני דרכי שלום, ואמרינן דלא מזומן כיון דחצירו של אדם קונה שלא מדעתו כיון דמתחייב בשילוח עם יציאת רובה וקונה רק כשתפול ואיסור גזל זהו על האמא או אף על הביצה כיון שדעתו עליה, דאינו מזומן כיון שחצירו לא קונה דבר שאינו יכול לזכות בו ודרכי שלום הוי באביו של קטן שאינו חייב לשלח.

רבי יעקב קאמר שאי אפשר לומר ששכר המצוות בעוה"ז שהרי נאמר אריכות ימים על כיבוד אב ואם ושלוח הקן, והרי שאמר לו אביו שיביא לו גוזלות ושילח את הקן ומת היכן אריכות ימיו אלא הכוונה בעולם הבא, והקושיות 1. דלמא לא היה כן, ותיירץ דראה מעשה כזה. 2. מהרהר בעבירה, הקב"ה לא מצרף למעשה. 3. מהרהר בע"ז, אכתי המצוה לא הגינה עליו שלא יבא לידי הרהור. 4. שלוחי מצוה אינם ניזוקין בחזירתן, היה סולם רעוע ולא נאמר על מקום שקביע הזיקא. ואמרינן דחטאו של אחר היה בגלל שראה מעשה כזה או את לשונו של רבי חוצפית המתורגמן מוטלת באשפה, ולא ידע לדרוש כמו נכדו שאריכות הימים היא לעולם הבא.

הדרן עלך פרק י"ב דחולין!

וסליקא לה מסכתא חולין

שאלות לחזרה ושינון

- ב. הדין במוקדשין ומה האופן (6)
ג. השמועות בחיוב אחריות (4)
ד. מקום הקן ודרשות הפסוקים (6)
א. השמועות שצפור זהו טהור בדווקא (4)
ב. מדוע נכתב במצורע צפורים טהורות (5)
ג. סוגי העופות שחייבים לשלח (6)
ד. מצב האם והבנים (7)
א. מדוע מצורע חייב בשלוח הקן ואין מצוותו דוחה (2)
ב. המח' בנוטל אם על הבנים ומ"ט דר"י (4)
ג. דיני השילוח (3)
ד. שכר המצוות בעוה"ב והקושיות (4)
הדרן עלך מסכתא חולין!

פרק י"א- ראשית הגז

- א. היכן נוהג ראשית הגז, ובאיזה הקדש איירי (4)
ב. דיני שותפות (11)
א. הקושיות דנילף ראשית הגז מתרומה (7)
ב. מנין פטרינן לר"ש טריפה מראשית הגז (2)
א. סוג הגיזה המחוייבת (3)
ב. כמות החיוב והנתינה ומנין (4)
ג. זמן החיוב לתת והבעלות (5)

הדרן!

פרק י"ב- שילוח הקן

- א. הפירוט במה נוהג ואמאי איצטריך (3)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפיך.
עבודה זרה הוריות 📖 מחודדין בפיך	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
זבחים 📖	נדרים 📖	עירובין 📖
מנחות 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
חולין 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	קידושין 📖 - עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	יומא 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	סוכה 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	ביצה תענית 📖
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש, תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	מו"ק חגיגה 📖

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חרדים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~341~

המערכת